

ZARZĄDZENIE NR 204/2026
PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA
Z DNIA 02 lutego 2026 r.

w sprawie przyjęcia i przekazania pod obrady Rady Miasta Krakowa projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie przyznania srebrnego medalu „Cracoviae Merenti” Państwu Teresie i Andrzejowi Starmachom

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, 1436) zarządza się, co następuje:

§ 1. Postanawia się przyjąć i przekazać pod obrady Rady Miasta Krakowa projekt uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie przyznania srebrnego medalu „Cracoviae Merenti” Państwu Teresie i Andrzejowi Starmachom.

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierza się Sekretarzowi Miasta Krakowa.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

z up. PREZYDENTA MIASTA

Łukasz Sęk

Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa

druk nr

projekt Prezydenta Miasta Krakowa

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KRAKOWA
z dnia

w sprawie przyznania srebrnego medalu „Cracoviae Merenti” Państwu Teresie i Andrzejowi Starmachom

Na podstawie art. 30 ust. 1 w związku z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, 1436) uchwała się, co następuje:

§ 1. W uznaniu szczególnych zasług dla Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa przyznaje się Państwu Teresie i Andrzejowi Starmachom srebrny medal „Cracoviae Merenti” oznaczony numerem 37.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Krakowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

z up. PREZYDENTA MIASTA

Łukasz Sęk

Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa

UZASADNIENIE

Teresa i Andrzej Starmachowie urodzili się w Krakowie i z tym miastem związali całe swoje życie zawodowe. Oboje studiowali historię sztuki na Uniwersytecie Jagiellońskim. Andrzej Starmach rozpoczął karierę zawodową w krakowskiej Desie, a w latach 1986–1989 pełnił funkcję dyrektora Galerii Związku Polskich Artystów Fotografików w Krakowie.

Od 1989 roku Teresa i Andrzej Starmachowie nieprzerwanie prowadzą Galerię Sztuki Współczesnej znaną powszechnie jako Galeria Starmach (Starmach Gallery) – jedną z najbardziej rozpoznawalnych polskich galerii sztuki współczesnej o międzynarodowej renomie. Od 1997 roku galeria mieści się w zabytkowym XIX-wiecznym budynku dawnego Domu Modlitwy Zuckera w krakowskim Podgórzu, który został przez Państwa Starmachów wzorcowo odrestaurowany i zaadaptowany na nowoczesną przestrzeń wystawienniczą o najwyższych standardach.

Galeria Starmach od ponad trzech dekad odgrywa kluczową rolę w promocji polskiej sztuki współczesnej, prezentując dzieła najwybitniejszych twórców związanych m.in. z „Grupą Krakowską”, takich jak Jerzy Nowosielski, Tadeusz Kantor, Henryk Stażewski czy Magdalena Abakanowicz,

a także artystów młodszych generacji. Program galerii obejmuje również prezentacje wybitnych artystów zagranicznych. Istotnym elementem działalności galerii jest realizacja licznych projektów niekomercyjnych, przy stałym zachowaniu bezpłatnego wstępu na wystawy.

Wybitnym osiągnięciem międzynarodowym było zaproszenie Galerii Starmach w 2003 roku – jako pierwszej galerii z Polski – do udziału w prestiżowych targach Art Basel w Szwajcarii, co zaowocowało włączeniem dzieł prezentowanych artystów do kolekcji m.in. Museum of Modern Art w Nowym Jorku oraz Pinakothek der Moderne w Monachium.

Teresa i Andrzej Starmachowie byli inicjatorami i współzałożycielami Fundacji Zofii i Jerzego Nowosielskich, której działalność obejmowała m.in. opracowanie i upowszechnianie spuścizny Jerzego Nowosielskiego. Zorganizowali również przełomowe projekty wystawiennicze poświęcone historii polskiej awangardy, w tym rekonstrukcję legendarnej Wystawy Sztuki Nowoczesnej z 1948 roku, uznane za fundamentalne dla badań nad sztuką polską po 1945 roku.

W 2009 roku, z okazji 20-lecia Galerii Starmach, w Gmachu Głównym Muzeum Narodowego w Krakowie zaprezentowano wystawę „Kolekcja. Dwudziestolecie Galerii Starmach”, będącą wyrazem uznania dla ich wkładu w rozwój kultury i sztuki współczesnej.

W 2023 roku Teresa i Andrzej Starmachowie przekazali w formie daru znaczną część swojej kolekcji polskiej sztuki XX i XXI wieku miastu Kraków, z przeznaczeniem dla Muzeum Sztuki Współczesnej MOCAM oraz Muzeum Fotografii w Krakowie. Donacja ta stanowi jedno z najważniejszych

i najbardziej doniosłych wydarzeń tego typu w Polsce w ciągu ostatniego stulecia i wpisuje się w historyczną tradycję budowania publicznych zbiorów muzealnych na bazie prywatnych kolekcji. Całość działalności kolekcjonerskiej i wystawienniczej Państwa Starmachów była prowadzona wyłącznie ze środków własnych.

Ich aktywna działalność zasługuje na uznanie, a srebrny medal „Cracoviae Merenti” jest wyrazem naszej najwyższej wdzięczności Krakowa oraz dostrzeżeniem ich wielkiego przywiązania do dziedzictwa narodowego i wielkiej miłości do Krakowa.

Niniejsza regulacja nie ma wpływu na dochody i wydatki Miasta. Regulacja nie wymaga zwiększenia zatrudnienia do obsługi realizacji zadania, a także poniesienia innych dodatkowych wydatków na funkcjonowanie Urzędu Miasta Krakowa lub miejskiej jednostki organizacyjnej, w szczególności w sprzęt informatyczny, oprogramowanie, wyposażenie. Regulacja nie będzie powodować w przyszłości innych dodatkowych kosztów niż ponoszone przed jej wprowadzeniem.